

Marnix Kuling (Theater de Maaspoort):

“De grens ligt bij creativiteit”

Theater de Maaspoort heeft een prominente plek in de veranderingen die het stadshart van Venlo op het ogenblik ondergaat.

De prestigieuze Maasboulevard is namelijk volop in ontwikkeling en daarmee samenhangend staat bij Theater de Maaspoort bijvoorbeeld uitbreiding op het programma. Marnix Kuling (Hoofd Techniek) vertelt over het multifunctionele Limburgse theater.

Zelf is Marnix Kuling pas sinds april 2006 verbonden aan Theater de Maaspoort, maar in de geschiedenis van het theater heeft hij zich duidelijk al verdiept, blijkt bij navraag: “Vroeger was hier de Prins van Oranje, een verenigingszaal die te klein werd omdat carnavalsvereniging Jocus een enorme aanhang heeft. Toen werd besloten een grotere zaal te bouwen en daarmee meteen de combinatie met theater te maken, ook om daarmee de stad meer allure te geven”, zo somt hij namelijk op. Die achtergrond is nog altijd terug te zien in de basis van het gebouw. “In normale theaters is de zaal meer niervormig, maar hier is hij juist recht”, zegt Kuling daarover. “De opzet van oude theaters was zo dat de koning in het midden zat en alle andere stoelen als het ware op de koning gericht stonden. Door het grote verenigingsleven hier is het zo dat de mensen die op het toneel staan veel vrienden en bekenden meenemen, die dus echt komen voor de mensen op het podium. Daarom staat elke stoel op het toneel gericht. Het is een heel andere opzet en is dus eigenlijk bijna een concertzaal. Het is ook vrij uniek dat we een ‘pronkzittingachtige’ opstelling kunnen

maken. Het publiek zit dan als het ware op het toneel. De orkestlift wordt omgebouwd tot podium en daar zit dan de carnavalsvereniging op. Dat geeft ook de mogelijkheid om de zaal zo te maken dat er 1500 mensen in kunnen. Normaal zijn dat er een kleine 800.”

Flexibel

Het zijn dingen waaraan je kunt zien dat Theater de Maaspoort gebouwd is met het begrip ‘multifunctionaliteit’ in het achterhoofd. “De multifunctionaliteit zie je bijvoorbeeld ook beneden, in het artiestengedeelte van het theater”, legt Kuling uit. “We hebben hier een stuk of 16 kleedkamers, zodat er veel (en grote) groepen terecht kunnen. Er komen hier bijvoorbeeld ook veel harmonieën en dergelijke en dan heb je beneden zo 250 mensen rondlopen.” De multifunctionaliteit zit ‘m ook in het aanbod van kleinere zalen voor andere doeleinden dan theater alleen. Kuling: “Er is bijvoorbeeld een congreszaal waar 300 mensen in kunnen en we hebben ook verschillende zalen waar we regelmatig vergaderingen en presentaties en dergelijke hebben. Dat is ook een kant waar veel the-

aters naar toe gaan.” Toch brengt het voor een theater heel wat met zich mee, benadrukt Kuling: “Multifunctioneel is non-functioneel, zegt men wel eens. Van onze technici (twaalf mensen in vaste dienst) vraagt het bijvoorbeeld een heel grote mate van flexibiliteit. Een flexibele groep hebben we hier ook zeker. Alle technici zijn inzetbaar op meerdere vlakken. Natuurlijk houden ze ieder hun eigen specialiteiten, maar er wordt wel van ze verwacht dat ze ook op andere aspecten inzetbaar zijn.”

Reizend technicus

Zelf is Kuling al lang bezig met techniek. Het is feitelijk het klassieke verhaal van een hobby die uitgroeide tot werk. “Op de HAVO was ik bij bandjes en dergelijke al met licht aan het spelen. Na mijn studie heb ik een paar jaar bij O42 in Nijmegen gewerkt, nadat ik daar tijdens mijn studie al vrijwilligerswerk had gedaan. Vervolgens werd ik teller aan de deur bij Rowwen Hèze en van het een kwam toen het ander. Ik heb toen twee jaar het licht gedaan voor Rowwen Hèze en toen dat wat te eentonig werd ben ik als freelancer gaan reizen met theatervoorstellingen.” Van die laat-

ste professe ondervindt Kuling nog steeds wel voordelen, merkt hij: “Vooral omdat ik het werk nu vanuit verschillende oogpunten kan bekijken. Het communiceren met reizende technici gaat ook heel snel. Met weinig woorden kun je dan al veel informatie ophalen. Verder weet ik natuurlijk wat een reizende technicus belangrijk vindt en waar de accenten voor hem moeten liggen.” Zelf probeert Kuling als Hoofd Techniek nog zoveel mogelijk op de vloer te vinden te zijn, maar dat valt niet altijd mee: “Ik maak bijvoorbeeld ook de roosters en als er besprekingen zijn omtrent de verhuur en dergelijke, dan doe ik dat ook. In zulke dingen gaat veel tijd zitten en soms kom je er dan dus gewoon niet aan toe om nog op de vloer te komen. Dat is op zich wel jammer, maar het werk van een Hoofd Techniek wordt nu eenmaal steeds meer een managementtaak.”

Belangrijk

Voor Theater De Maaspoort staan zoals gezegd de nodige veranderingen op de rol. Zo komt er naast het huidige pand een nieuw gebouw, waarin een zaal met een vlakke vloer en een inschuiftribune wordt

gemaakt voor 350 man publiek. “Voor ons verandert er vooral logistiek gezien het een en ander”, vertelt Kuling daarover. “De ruimte voor laden en lossen is nu erg beperkt en daarom komt er een laad- en losperron waar drie trailers naast elkaar kunnen staan. Bovendien komt er extra ruimte voor opslag, zodat we niet meer steeds met spullen hoeven te gaan schuiven. Op nulniveau komen de vrachtwagens en de publieksruimten en op ‘1’ komt de zaal. Er komt dus ook een grote goederenlift.” Op welke termijn dit allemaal gaat gebeuren is nog wel enigszins onduidelijk, maar dát het gaat gebeuren staat wel vast, weet Kuling: “De politiek staat er vierkant achter en de beslissingen zijn genomen, maar wanneer het dan uiteindelijk klaar is, dat is nog even de vraag. Wel staat ook al vast dat er een grote ondergrondse parkeergarage komt, die een directe verbinding krijgt met het theater. Dat is natuurlijk ideaal. De gemeente Venlo wil dan ook graag dat het een push krijgt hier. Het theater wordt belangrijk gevonden in de politiek, ook omdat het verenigingsleven hier zo’n belangrijke positie heeft.”

Onbetaalbaar

Ook in de afgelopen jaren is er al het nodige veranderd bij Theater De Maaspoort. Zo werd enkele jaren geleden een elektrische trekkenwand geplaatst. Een grote aanwinst, zo zegt Kuling, maar toch plaatst hij er een kleine kanttekening bij: "Ik vind bijvoorbeeld dat het onderwijs voor het werken met een dergelijke trekkenwand veel te duur is gemaakt. Het vreemde is ook dat je maar een half dagje instructies krijgt als zo'n trekkenwand geplaatst wordt. Dat is toch vreemd wanneer je voor ettelijke miljoenen zo'n ding aanschaft. De rest moet je zelf maar uitzoeken. Nu gaat er dan ook gecontroleerd worden of iedereen wel de juiste cursussen heeft gevolgd. Daardoor is er een run op de certificering ontstaan. Dan zie je gelijk ook een doorslag. De mensen worden veel te hoog opgeleid voor betrekkelijk eenvoudige werkzaamheden. De cursus is opgedeeld in de delen A en B. Bij deel A leer je bewust om te gaan met het hangen van gewichten en lasten in de trekken. Maar deel B is zo'n beetje een complete riggingcursus, dat slaat te ver door. Bovendien ben je de mensen dan een dag of tien kwijt. Dat is voor een normaal theater onbetaalbaar."

Vaste leveranciers

Iets typisch aan Theater De Maaspoort is volgens Kuling het feit dat het theater een totaalpakket aan licht, geluid én video kan bieden mét personeel. "Juist voor de meer eenvoudige klussen huren we hier af en toe mensen in. Dat houdt voor onze men-

sen het werk ook interessanter. Het zorgt ervoor dat ze uitdagingen blijven houden in hun werk. Dat het werkt blijkt wel uit het feit dat we een heel vaste club van mensen hebben die hier voor het grootste deel al zo'n twintig jaar werken. Omdat ze hier al zo lang zitten zijn ze soms natuurlijk wat eigenwijs, maar omdat ik er zelf eigenlijk pas net zit, weten ze natuurlijk ook meer van het theater dan ik. Dat geef ik gerust toe en het is natuurlijk nog fijn werken ook." Op audiovisueel gebied zijn veel faciliteiten voor handen in Theater De Maaspoort. "En de knowhow hebben we ook", vertelt Kuling. "Bovendien werken we samen met enkele vaste partijen die we kunnen inschakelen wanneer dat nodig is. Ik geloof er in dat je daar één of twee partijen in moet hebben en dat je dus niet steeds naar andere bedrijven moet zoeken. Je moet een relatie opbouwen met die bedrijven, zodat je ze zelf hun gang kunt laten gaan en zodat je weet wat je aan ze hebt. De mensen in de zaal weten bijvoorbeeld niet wat zich achter de schermen allemaal afspeelt bij een theater. Als er eens wat fout gaat dan kan het best aan zo'n leverancier liggen, maar voor de bezoekers ligt de schuld natuurlijk bij De Theater Maaspoort. Daarom is het belangrijk met partijen in zee te gaan waarvan je weet wat je er aan hebt."

Grenzen

Aan de theatertechniek zitten volgens Kuling geen grenzen. "De grens ligt sowieso niet bij de techniek", vertelt hij. "De

grenzen worden bepaald door de creativiteit van de persoon die er mee werkt. Wat ik door de jaren heen gezien heb aan knappe technische zaken, dat zit 'm nooit in de ingewikkeldheid van de apparatuur. Wat het publiek uiteindelijk ziet, dat is de creativiteit van de technici. Je kunt nog zo goed weten hoe een licht- of mengtafel in elkaar zit, je kunt van elke diode en elk weerstandje weten hoe het werkt, maar als je de oren en de ogen niet hebt en niet weet wat je er mee wilt laten zien, dan heb je er weinig aan. Dát is de creativiteit. Daar kun je mensen in zeker mate in stimuleren door ze de ruimte te geven, maar sommige mensen zien het gewoon wel en andere mensen zien het nu eenmaal niet." In het wensenpatroon van de theaterbezoekers ziet Kuling de nodige verschuivingen. "Toen ik in het vak kwam was een eenvoudige geluidsset eigenlijk al voldoende. Samen met een goed lichtplan, dan was je er al. Maar rock 'n roll en theater zijn wat dat betreft steeds meer in elkaar verweven geraakt. Reistechnisch gezien ook, maar het is bijvoorbeeld ook aan het doorsijpelen in de verhuur. Mensen die komen kijken naar een eenvoudige dansgroep verwachten ook al meer spektakel in technisch opzicht. De eisen en de verwachtingen van het publiek zijn groter geworden. Op hoog niveau is dat altijd al zo geweest, maar nu is het in alle lagen zo. Als theater moet je daar wel in mee. Als je dat niet doet dan gaan ze binnen de kortste keren namelijk ergens anders heen."

Foto's: Theater De Maaspoort
www.maaspoort.nl